

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Zasady oceniania rozwiązań zadań
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmiot:</i>	Język hiszpański
<i>Poziom:</i>	Poziom rozszerzony
<i>Forma arkusza:</i>	MJHP-R0-100
<i>Termin egzaminu:</i>	19 maja 2026 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	26 czerwca 2026 r.

Zasady oceniania zadań zamkniętych oraz zadań otwartych krótkiej odpowiedzi

Zasady oceniania

- 1 pkt – poprawna odpowiedź.
- 0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadania otwarte sprawdzające znajomość środków językowych

1. W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych wymagana jest pełna poprawność gramatyczna i ortograficzna.
2. Akceptuje się wyraz zapisany wielką literą zamiast małą i odwrotnie. Powyższe ustalenie stosuje się pod warunkiem, że zdający nie naruszył innych zasad pisowni, np. pisowni nazw własnych.

Zadania otwarte sprawdzające rozumienie ze słuchu oraz rozumienie tekstów pisanych

1. Odpowiedź musi być komunikatywna dla odbiorcy, zgodna z poleceniem oraz musi wskazywać, że zdający zrozumiał tekst.
2. O ile zasady oceniania określone dla danego zadania nie stanowią inaczej, odpowiedź nie jest akceptowana, jeśli zdający:
  - popełnia błędy, które
    - zmieniają znaczenie wyrazu
    - powodują, że użyty wyraz nie byłby rozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst, np. *ser recomendado por un cosio* zamiast *ser recomendado por un socio* w zadaniu 3.1.
    - powodują, że odpowiedź jest niejasna, dwuznaczna lub wieloznaczna, np. *localizaciones para descubrir* zamiast *lugares para descubrir* w zadaniu 3.3.
  - używa zapisu odzwierciedlającego brzmienie wyrazu zamiast zapisu w poprawnej formie ortograficznej
  - udziela odpowiedzi, która
    - nie jest wystarczająco precyzyjna, np. *montar una fábrica* zamiast *montar una fábrica de zapatos deportivos* w zadaniu 6.5.
    - nie łączy się logicznie i/lub nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę; nie jest logiczną odpowiedzią na pytanie, np. *desaparición* zamiast *desapareció* w zadaniu 3.2.
  - udziela dwóch odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna, np. *hacer zapatos deportivos, producir botas militares* zamiast *hacer zapatos deportivos* w zadaniu 6.5.
  - podaje poprawną odpowiedź, ale uzupełnia ją elementami, które nie są zgodne z tekstem, np. *se crearon dos empresas de zapatillas dirigidas por Adolf* zamiast *se crearon dos empresas de zapatillas* w zadaniu 6.6.
  - udziela odpowiedzi w języku innym niż wymagany w danym zadaniu.
3. Jeżeli lukę należy uzupełnić liczebnikiem, numerem telefonu, godziną lub wyrazem/wyrazami o wysokiej frekwencji w języku hiszpańskim, wówczas wymagana jest pełna poprawność zapisu.

4. Jeżeli lukę należy uzupełnić wyrazem/wyrazami o niskiej frekwencji w języku hiszpańskim, dopuszczalne są błędy językowe i/lub ortograficzne, o ile nie zakłócają komunikacji, a odpowiedź wskazuje, że zdający zrozumiał tekst.
5. Jeżeli lukę należy uzupełnić dłuższym fragmentem tekstu lub zadanie wymaga odpowiedzi pełnym zdaniem, kluczowe jest przekazanie komunikatu.

Uwaga!

1. W zasadach oceniania rozwiązań zadań ustalanych dla zadań w konkretnym arkuszu egzaminacyjnym mogą zostać określone wyjątki od powyższych zasad, np. dopuszczające uzgodniony katalog błędów w przypadku danego wyrazu.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Rozumienie ze słuchu

Zadanie 1.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej ¹		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
1.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	C
1.2.		II.3) Zdający określa intencje [...] nadawcy lub autora wypowiedzi.	A
1.3.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	A
1.4.		II.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio.	D
1.5.		II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	B
1.6.		II.2) Zdający określa główną myśl wypowiedzi [...].	C

Zadanie 2.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
2.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.	E
2.2.			D
2.3.			F
2.4.			B
2.5.			A

¹ Rozporządzenie Ministra Edukacji z dnia 28 czerwca 2024 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2024 r. poz. 1019).

Zadanie 3.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
3.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie różnorodne złożone wypowiedzi ustne wypowiedziane w naturalnym tempie [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	II.5) Zdający znajduje w wypowiedzi określone informacje.
3.2.	V. Przetwarzanie wypowiedzi. <i>Zdający zmienia formę przekazu ustnego [...].</i>		
3.3.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		
3.4.			

Uszczegółowienia do zadania 3.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 3.1.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że dziś warunkiem przystąpienia do klubu jest rekomendacja jednego z członków tegoż klubu. Nie jest akceptowana odpowiedź, w której zdający nie doprecyzowuje, kto udziela rekomendacji. Taka odpowiedź jest traktowana jako nieprecyzyjna.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
ser recomendado por un socio / por un miembro del club tener una/la recomendación de uno de sus socios / de sus miembros

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
recibir recomendación de un miembro obtener recomendación de un socio	akceptuje się odpowiedź bez określenia <i>del club</i>
tener recomendación del socio / del miembro	akceptuje się użycie rodzajnika określonego
ser recomendado por una persona del club	akceptuje się użycie innych słów niż <i>socio</i> , <i>miembro</i> , jeśli z odpowiedzi jednoznacznie wynika, że chodzi o rekomendację <u>osoby należącej do klubu</u>
ser recomendado de un miembro	akceptuje się błąd w użyciu przyimka: <i>de</i> zamiast <i>por</i>
estar recomendado por un socio	akceptuje się błędne użycie czasownika <i>estar</i> zamiast <i>ser</i>
(la/una) recomendación de un socio del club	akceptuje się brak czasownika
recomendado por un socio	akceptuje się brak czasownika <i>ser</i>
ser recomendado por un socio	akceptuje się błąd w formie imiesłowu (przełós)

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
ser primero en descubrir un lugar ser creativo descubrir algo ser famoso / especial / único ser protegido por un socio ser amigo de un socio ser rico ser curioso pagar una cuota ser mujer / hombre / caballero ser recomendado por (los / unos / varios) miembros del club ser recomendado por (las) mujeres ser aprobado por un socio	odpowiedź niezgodna z tekstem
ser recomendado por otra persona / por alguien tener una recomendación	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
para ser un sin recomendación de un socio	odpowiedź zawiera poważne błędy językowe zaburzające komunikację
ser recomendado por un cosio	błąd zaburzający komunikację (użyty wyraz nie byłby zrozumiany przez odbiorcę jako wyraz, którym zdający powinien uzupełnić tekst)

Zadanie 3.2.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że do dzisiaj nie są znane okoliczności, w jakich zaginął Michael Rockefeller. Akceptuje się odpowiedź, z której wynika, że nieznane są okoliczności jego śmierci.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
desapareció	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
fue que desapareció desapareció el cuerpo de	
murió falleció perdió la vida terminó la vida (de) se perdió el rastro de se perdió	akceptuje się czasowniki/wyrażenia bliskie znaczeniowo czasownikowi <i>desaparecer</i> w tym kontekście
ha desaparecido ha muerto	akceptuje się użycie czasu <i>pretérito perfecto</i>
había desaparecido había muerto	akceptuje się użycie czasu <i>pretérito pluscuamperfecto</i>
se desapareció se ha desaparecido se murió	akceptuje się formy czasownika <i>desaparecerse</i> i <i>morirse</i> (zgodnie z przyjętymi warunkami dla tego zadania)
desaparesió desaparecio desapárecio	akceptuje się dwa rodzaje błędu zapisu w czasowniku <i>desaparecer</i> : użycie <i>s</i> zamiast <i>c</i> oraz błędy w użyciu akcentu graficznego

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
envió los artefactos de Papúa encontró / perdió los artefactos en Nueva Guinea llegó a Papúa Nueva Guinea fue encontrado el cuerpo de se mató mataron a	odpowiedź niezgodna z tekstem
disapareció desaparició	przykłady nieakceptowanych w tym zadaniu błędów językowych w czasowniku <i>desaparecer</i>
desaparición (de) destino ocurrió con fue el destino / la muerte de	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

qué o quién comió a	
fue la desaparición de destino de	poważne błędy zakłócające komunikację
no fue encontrado cuerpo de	odpowiedź niejasna
desapareció la figura de	odpowiedź wieloznaczna
se perdió en la selva	poprawna odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
perdió	błąd językowy sprawiający, że odpowiedź jest niejasna i niespójna z fragmentami tekstu otaczającymi lukę

Zadanie 3.3.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że w dzisiejszych czasach nie ma już nowych terytoriów do odkrycia. Akceptuje się odpowiedź, z której wynika, że współczesny człowiek nie ma możliwości dotarcia jako pierwszy do jakiegoś miejsca na świecie, które nie byłoby już odkryte. Nie jest akceptowana odpowiedź, w której zdający informuje, że nie ma już niczego do odkrycia. Taka odpowiedź jest traktowana jako nieprecyzyjna.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
(nuevos) lugares por / para descubrir lugares que descubrir oportunidades de ser el primero en descubrir un territorio (nuevas) tierras a / por descubrir	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
sitios / continentes / países por descubrir territorios sin descubrir espacios en blanco en el mapamundi puntos blancos en el mapa / en la Tierra lugares a los que puedes llegar el primero lugares todavía no descubiertos	akceptuje się inne wyrażenia, które wskazują, że nie ma terytoriów, które nie zostałyby już odkryte

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
candidato que pudiera llegar como primero a un lugar oportunidades de viajar exploradores valientes expediciones ganas de descubrir lugares para visitar lugares para explorar / conocer / viajar que ser primero en llegar a un lugar que descubrir lugares nuevos	odpowiedź niezgodna z tekstem

(nuevos) sitios / lugares / territorios no hay nada nuevas cosas / lugares para ver cosas para descubrir algo por descubrir nada por descubrir espacios en blanco puntos blancos	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
(nuevos) lugares en el mapa localizaciones para descubrir	odpowiedź niejasna
descubrir lugares nuevos	poważne błędy zakłócające komunikację
lugares todavía no descubridos	błąd w wyrazie o wysokiej frekwencji

Zadanie 3.4.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że naukowcy odnaleźli szczątki dinozaurów.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
(los) esqueletos de dinosaurios (los) restos de dinosaurios (los) huesos de dinosaurios	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
cuerpos de los dinosaurios (los) fósiles de dinosaurios partes de dinosaurios	
esqueletos de (los) dinosaurios restos de (los) dinosaurios	akceptuje się drobne błędy niezakłócające komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
nuevos continentes nuevas islas nuevos lugares huevos de los dinosaurios herramientas Mongolia	odpowiedź niezgodna z tekstem
los esqueletos / los huesos / los restos los dinosaurios (los/unos) animales restos arqueológicos animales muertos restos de animales (antiguos) huellas de los dinosaurios	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
4.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
4.2.			A
4.3.		III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.	D
4.4.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
4.5.			C

Zadanie 5.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
5.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodne złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.5) Zdający rozpoznaje związki między poszczególnymi częściami tekstu.	E
5.2.			F
5.3.			D
5.4.			B
5.5.			A

Zadanie 6.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.1.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodnie złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	D
6.2.		III.9) Zdający rozpoznaje informacje wyrażone pośrednio oraz znaczenia przenośne.	C
6.3.		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
6.4.		III.7) Zdający wyciąga wnioski wynikające z informacji zawartych w tekście.	A

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		
	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe	
6.5.	II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] różnorodnie złożone wypowiedzi pisemne [...].</i>	VIII.2) Zdający przekazuje w języku obcym nowożytnym [...] informacje sformułowane w tym języku obcym.	III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.6.			III.1) Zdający określa główną myśl [...] fragmentu tekstu.
6.7.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>		III.4) Zdający znajduje w tekście określone informacje.
6.8.			

Uszczegółowienia do zadania 6.**Zasady oceniania**

1 pkt – poprawna odpowiedź.

0 pkt – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Zadanie 6.5.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że bracia wpadli na pomysł produkcji obuwia sportowego. Nie jest akceptowana odpowiedź, w której zdający nie doprecyzowuje, że chodzi o obuwie sportowe. Taka odpowiedź jest traktowana jako nieprecyzyjna.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
fabricar calzado deportivo la idea de producir zapatillas deportivas	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
hacer zapatos deportivos la producción de zapatos deportivos	
construir / crear / montar una fábrica de zapatos deportivos la idea de una fábrica de calzado deportivo	akceptuje się odpowiedź, w której zdający odnosi się do powstania zakładu produkującego obuwie sportowe
a producir zapatos deportivos	akceptuje się błędy niezakłócające komunikacji

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
producir botas militares producir armas participar en los Juegos Olímpicos fabricar diferentes zapatos	odpowiedź niezgodna z tekstem
producir / fabricar / hacer zapatos crear y producir zapatos de este tipo calzado deportivo montar una fábrica una brillante idea	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
Adolf y Rudolf Dassler han empezado la fábrica de calzado deportivo	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem poprzedzającym lukę
produciendo zapatos deportivos	odpowiedź niejasna
la idea de produciendo zapatos deportivos	błędy językowe zakłócające komunikację
hacer zapatos deportivos, producir botas militares	dwie odpowiedzi, z których jedna jest poprawna, a druga – błędna

Zadanie 6.6.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że drugi akapit autor poświęca opisaniu okoliczności powstania nazw dwóch marek obuwia sportowego / dwóch firm założonych przez braci. Odpowiedź, w której zdający odnosi się do faktu nadania nazwy

tylko jednej marce lub założenia tylko jednej z firm, traktowana jest jako nieprecyzyjna. Taka odpowiedź nie jest akceptowana

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
se inventaron los nombres de las dos marcas	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
nacieron los nombres de las dos marcas surgieron los nombres de las dos empresas se crearon los nombres <i>Puma</i> y <i>Adidas</i> los hermanos pusieron nombres a sus empresas los hermanos llamaron sus compañías los hermanos eligieron el nombre a sus respectivas empresas han sido creados los nombres de las marcas los hermanos cambiaron el nombre de sus empresas	
surgieron / se crearon / fueron creadas dos empresas de calzado / de zapatillas surgieron / se crearon / fueron creadas <i>Adidas</i> y <i>Puma</i> (<i>Ruda</i>) los hermanos crearon las marcas <i>Adidas</i> y <i>Puma</i> los hermanos inventaron sus marcas nacieron las marcas <i>Puma</i> y <i>Adidas</i>	akceptuje się odpowiedź, w której zdający odnosi się do faktu stworzenia marek <i>Puma</i> i <i>Adidas</i>

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
ambos hermanos cambiaron de (su) nombre los hermanos inventaron sus apellidos / sus nombres	odpowiedź niezgodna z tekstem
se crearon dos empresas de zapatillas dirigidas por Adolf	poprawna odpowiedź uzupełniona elementem niezgodnym z tekstem
se creó el nombre de <i>Puma</i> Adi llamó a su empresa ha sido creado el nombre de la marca se cambia el nombre de la empresa	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna
los hermanos inventaron los apellidos de sus marcas	błąd językowy wynikający z niewłaściwego użycia wyrazu <i>apellido</i> (w tym kontekście może oznaczać też <i>slogan</i> , <i>hasło reklamowe firmy</i>)
es la razón de nombres <i>Adidas</i> y <i>Puma</i> inventieron los nombres de las marcas	błędy językowe zaburzające komunikację

Zadanie 6.7.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że konflikt między braćmi znalazł swe odbicie w potocznym określeniu, które zaczęto nadawać miastu i jego mieszkańcom. Nie jest wymagane, aby zdający cytował to określenie.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)	
el/un apodo el/un sobrenombre	
Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
el apodo <i>el pueblo de los cuellos doblados</i>	
el nombre	akceptuje się rzeczownik <i>nombre</i> jako synonim słowa <i>apodo</i> w tym kontekście
la frase <i>el pueblo de los cuellos doblados</i> la expresión <i>el pueblo de los cuellos doblados</i>	akceptuje się słowa <i>frase</i> i <i>expresión</i> , jeśli poprzedzają określenie zacytowane z tekstu

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
la importancia	odpowiedź niezgodna z tekstem
el comportamiento de los habitantes	odpowiedź nie jest spójna z fragmentem następującym po <i>luce</i>
<i>el pueblo de los cuellos doblados</i>	odpowiedź nie jest spójna z fragmentami otaczającymi lukę
(la/una) frase (la/una) expresión	odpowiedź nie jest wystarczająco precyzyjna

Zadanie 6.8.

Aby odpowiedź zdającego została zaakceptowana, musi z niej wynikać, że przykład, którym posłużył się autor tekstu, ma być dowodem na wierność / lojalność / przywiązanie do danej marki.

Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Odpowiedź oczekiwana (1 pkt)
la lealtad la fidelidad

Przykładowe akceptowane odpowiedzi (1 pkt)	
el apego el amor (fanático) la actitud fiel la adicción	
la actitud la postura el sentimiento	w tym zadaniu akceptowane są słowa, które odnoszą się ogólnie do postawy konsumentów

Przykładowe niepoprawne odpowiedzi (0 pkt)	
los gustos las preferencias la confianza	odpowiedź niezgodna z tekstem
el conflicto la rivalidad las diferencias la relación	odpowiedź niezgodna z tekstem oraz nielogiczna i/lub niespójna z fragmentem następującym po luce

Znajomość środków językowych

Zadanie 7.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
7.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
7.2.			A
7.3.			C
7.4.			B
7.5.			C
7.6.			A

Zadanie 8.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej		Poprawna odpowiedź
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe	
8.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	en
8.2.			punto akceptowano: nada / poco
8.3.			te
8.4.			porque akceptowano: pues

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
8.1.	sobre / con
8.2.	modo / paso / cerca
8.3.	té / se / tu / tú / le / me / ya / también
8.4.	porqué / por qué / por que / ya que / así / cuando / aunque / dado que / como

Zadanie 9.

Zadanie	Wymagania określone w podstawie programowej	
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe
9.1.	I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
9.2.		
9.3.		
9.4.		

Zadanie	Poprawna odpowiedź
9.1.	fue designado / fue elegido
9.2.	me pida / me haya pedido / vaya a pedirme akceptowano: me diga
9.3.	se alegró / se entusiasmó / se emocionó akceptowano: se alegraría / se puso alegre, [tanto que...]
9.4.	por la que / por la cual / por donde

Zadanie	Przykładowe niepoprawne odpowiedzi
9.1.	fué designado / es designado / estuvo designado / se designó / se le designó / era designado / estaba designado / designaba / fue coronado
9.2.	pida / pídeme / me pidiera / me dé su / me pida el
9.3.	estaba alegre / fue alegre / se quedó alegre / se alegre / se alegró / se alegraba
9.4.	por la qué / por la cuál / por dónde / por que / por ella / que / por cual / en la que / donde

Uwagi do zadań 8. i 9.

1. Odpowiedź uznaje się za poprawną tylko wtedy, gdy wpisywane wyrazy lub fragmenty zdań są w pełni poprawne gramatycznie i ortograficznie, a ponadto wpisywane fragmenty nie przekraczają podanego w poleceniu limitu wyrazów.
2. Akceptowane są **wszystkie odpowiedzi nieujęte w zasadach oceniania**, które są **merytorycznie poprawne i spełniają wszystkie warunki zadania**.

Uwagi dotyczące oceniania prac zdających ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się: z dysleksją, z dysgrafią, z dysortografią*

W zadaniach otwartych sprawdzających znajomość środków językowych uwzględnia się stwierdzoną i udokumentowaną dysleksję, dysgrafię i dysortografię. Przy ocenie tych zadań nie są brane pod uwagę błędy ortograficzne. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.

* Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 8.
8.4.	porqué

Zadanie	Przykładowe akceptowane odpowiedzi do zadania 9.
9.1.	fué designado
9.4.	por la qué / por la cuál / por dónde

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Wypowiedz się na jeden z poniższych tematów. Wypowiedź powinna zawierać od 200 do 250 wyrazów i spełniać wszystkie wymogi typowe dla formy wskazanej w poleceniu. Napisz swoją wypowiedź w języku hiszpańskim. Zakreśl numer wybranego przez Ciebie tematu.

1. Czy ogrody zoologiczne powinny nadal istnieć? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:
  - warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych
  - wizyta w ogrodzie zoologicznym jako jedna z form spędzania czasu wolnego.
2. Twoja klasa postanowiła zorganizować w Waszej szkole uroczystość pod nazwą *Día de los Hispanos*. Chcielibyście, aby w uroczystości wziął udział znany hiszpańskojęzyczny szef kuchni mieszkający w Polsce. W **liście** do tej osoby:
  - wyjaśnij, co Was skłoniło do zorganizowania uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos*
  - przedstaw Wasze propozycje związane z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości.

Wymagania ogólne

- I. Znajomość środków językowych.
Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. Tworzenie wypowiedzi.
Zdający samodzielnie tworzy [...] w miarę złożone, bogate pod względem treści, spójne i logiczne wypowiedzi pisemne [...].
- IV. Reagowanie na wypowiedzi.
Zdający [...] reaguje w formie w miarę złożonego tekstu pisanego w różnorodnych sytuacjach [...].

Wymagania szczegółowe (rozprawka)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy [...].
- V.8) Zdający stawia tezę, przedstawia w logicznym porządku argumenty [...], kończy wypowiedź konkluzją.
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.

Wymagania szczegółowe (list)

- I. Zdający posługuje się dość bogatym zasobem środków językowych (leksykalnych, w tym związków frazeologicznych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- V.4) Zdający przedstawia intencje [...] i plany na przyszłość.

- V.6) Zdający wyraża i uzasadnia swoje opinie i poglądy, przedstawia opinie i poglądy innych osób [...].
- V.12) Zdający stosuje zasady konstruowania tekstów o różnym charakterze.
- V.13) Zdający stosuje formalny lub nieformalny styl wypowiedzi adekwatnie do sytuacji.
- VII.3) Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.
- VII.7) Zdający zaprasza [...].
- VII.8) Zdający proponuje [...], zachęca [...].

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- zgodność z poleceniem
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Zgodność z poleceniem (elementy treści i formy)

W ocenie zgodności z poleceniem bierze się pod uwagę elementy treści oraz elementy formy, które zostały zrealizowane w wypowiedzi, oraz jakość realizacji tych elementów.

Elementy treści. Realizację każdego z pięciu elementów treści ocenia się na skali 2–1–0 zgodnie z TABELĄ A.

TABELA A. Zgodność z poleceniem: elementy treści

Elementy treści		2	1	0
1. Wstęp: właściwe i adekwatne do tematu rozpoczęcie wypowiedzi	R*	teza jest jasna, zgodna z tematem ORAZ argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	teza nie jest w pełni poprawna, np. – teza nie jest w pełni zgodna z tematem ALBO argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu	brak tezy teza zawiera poważne usterki, np. – teza jest niezgodna z tematem – teza znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu – teza niejasna, trudna do wskazania wstęp niekomunikatywny
	W pełni poprawna teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki. Jeśli teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, może być zakwalifikowana maksymalnie na poziom 1.			
	A*	wprowadzenie zgodne z tematem ORAZ ciekawe, oryginalne, zachęcające do czytania, np. w formie pytania lub cytatu	wprowadzenie nie jest w pełni poprawne, np. – wprowadzenie zgodne z tematem, ale schematyczne – bardziej typowe dla innego typu tekstu (np. rozprawki) – ciekawe, oryginalne, ALE odbiegające od tematu	brak wprowadzenia wprowadzenie niezgodne z tematem wprowadzenie niejasne wprowadzenie niekomunikatywne
L*	wstęp zgodny z tematem i treścią wypowiedzi ORAZ wskazujący cel/powód pisania listu	wstęp nie jest w pełni poprawny, np. – nie określa celu – określa cel/powód pisania listu, ALE odbiega od tematu – cel nie jest określony jasno – wstęp nie jest zgodny z treścią listu (np. zapowiada poparcie, a opisuje argumenty przeciwne)	brak wstępu wstęp niezgodny z tematem wstęp niejasny wstęp niekomunikatywny	

2. Pierwszy element tematu	R A L	wieloaspektowa ORAZ/LUB pogłębiona realizacja elementu (np. wsparta przykładami, szczegółowo omówiona)	powierzchnowa realizacja elementu, wypowiedzi brak głębi, np. – zdający podaje tylko „listę” argumentów/cech/określeń, żadnego nie rozwijając/uzasadniając; – zdający odnosi się do 1-2 aspektów i omawia je niezbyt szczegółowo	brak wypowiedzi wypowiedź bardzo pobieżnie dotycząca tematu, np. zdający podaje tylko jeden argument/cechę/określenie, nie rozwijając go/jej wypowiedź nie jest komunikatywna wypowiedź nie jest związana z tematem / nie realizuje elementu
3. Drugi element tematu		zakończenie zgodne z tematem ORAZ treścią wypowiedzi; jeżeli zdający powtarza wstęp – czyni to innymi słowami	zakończenie nie jest w pełni zgodne z tematem ALBO treścią wypowiedzi zakończenie znacznie odbiega od tematu, ALE jest zgodne z treścią wypowiedzi zdający stosuje zakończenie schematyczne (szlampowe), np. ogranicza się do przeformułowania tezy zdający powtarza wstęp w zasadzie tymi samymi słowami	brak zakończenia zakończenie nie jest komunikatywne zakończenie nie jest zgodne z tematem zakończenie znacznie odbiega od tematu ORAZ nie jest zgodne z treścią wypowiedzi
4. Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi	R A L	wypowiedź nie zawiera fragmentów odbiegających od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź zawiera dłuższy fragment / nieliczne krótkie fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
5. Fragmenty odbiegające od tematu i/lub nie na temat	R A L			

* R – rozprawka; A – artykuł; L – list formalny

Elementy formy. Realizację każdego z czterech elementów formy ocenia się na skali 1–0 zgodnie z TABELĄ B.

TABELA B. Zgodność z poleceniem: elementy formy

Elementy formy	Forma	1	0
1. Elementy charakterystyczne dla formy	R	teza jest umiejscowiona we wstępie	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
	A	wypowiedź jest zatytułowana	
	L	wypowiedź zawiera odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący	
2. Kompozycja	R A L	wypowiedź cechuje widoczny zamysł kompozycyjny, wyrażający się w funkcjonalnie uzasadnionych proporcjach wstępu, rozwinięcia i zakończenia	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
3. Segmentacja	R A L	tekst jest uporządkowany; układ graficzny pracy (podział na akapity) jest merytorycznie uzasadniony	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.
4. Długość pracy	R A L	długość pracy mieści się w granicach 180–280 wyrazów	wypowiedź nie spełnia warunków określonych dla poziomu 1.

Uwaga: jedna usterka jest wystarczająca, żeby zakwalifikować pracę na 0 w danym podkryterium.

Ostateczną liczbę punktów za zgodność z poleceniem ustala się na podstawie oceny elementów treści i elementów formy, zgodnie z TABELĄ C.

TABELA C

Elementy treści	Elementy formy		
	4–3	2–1	0
10	5 pkt	4 pkt	3 pkt
8–9	4 pkt	3 pkt	2 pkt
6–7	3 pkt	2 pkt	1 pkt
4–5	2 pkt	1 pkt	0 pkt
2–3	1 pkt	0 pkt	0 pkt
0–1	0 pkt	0 pkt	0 pkt

Przykładowo: za wypowiedź, w której elementy treści oceniono na 5, a elementy formy oceniono na 2, za zgodność z poleceniem przyznaje się 1 punkt.

Uszczegółowienia dotyczące oceniania elementów treści i elementów formy

ROZPRAWKA

Temat

Czy ogrody zoologiczne powinny nadal istnieć? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawisz swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych
- wizyta w ogrodzie zoologicznym jako jedna z form spędzania czasu wolnego.

Rozprawka to wypowiedź, w której zdający rozważa zagadnienie podane w poleceniu, przedstawiając argumenty, wspierając je dodatkowymi wyjaśnieniami oraz/lub przykładami. Ten typ rozprawki umożliwia zdającemu wyrażenie własnej opinii odnośnie problemu określonego w temacie wypowiedzi, bez konieczności przedstawienia dwustronnej argumentacji („za i przeciw”). W wypowiedzi należy natomiast uwzględnić wskazane w poleceniu aspekty.

Dobrze napisana rozprawka:

- zawiera we wstępie zgodną z tematem, jasno sformułowaną tezę, która zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
- w rozwinięciu omawia zagadnienie w sposób przejrzysty, logiczny; wszystkie argumenty przedstawione w rozwinięciu konsekwentnie wspierają postawioną tezę
- zawiera podsumowanie zgodne z tezą oraz argumentacją przedstawioną w rozwinięciu
- charakteryzuje się stylem formalnym.

Teza

1. Aby teza rozprawki była uznana za zgodną z tematem, wymagane jest odniesienie się w niej do kwestii istnienia ogrodów zoologicznych oraz wyrażenie własnej opinii na ten temat. Akceptuje się tezę, w której zdający wyraża swoją opinię na temat powstawania nowych ogrodów zoologicznych lub likwidacji istniejących ogrodów zoologicznych.
2. Teza musi zapowiadać oczekiwaną strukturę rozprawki, tj. zdający musi określić w niej jasno swoje stanowisko: czy jest za istnieniem ogrodów zoologicznych, czy też jest temu przeciwny, np. *En mi opinión, la existencia de los zoológicos es absolutamente injustificable.*
3. Teza nie zapowiada oczekiwanej struktury rozprawki, jeśli jest pytaniem, które nie pozwala na określenie, jakie stanowisko zajmuje zdający w kwestii istnienia ogrodów zoologicznych, np. *¿Deberían existir los zoológicos hoy en día?* Uznaje się ją wtedy za odbiegającą od tematu. Wyjątkiem jest sytuacja, gdy pytanie jednoznacznie zapowiada, że będą rozpatrywane wady ALBO zalety ALBO wady i zalety istnienia ogrodów zoologicznych, np. *¿Cuáles son los aspectos positivos y negativos de la existencia de los zoológicos?*
4. Opisanie problemu, który jest tematem rozprawki, np. stwierdzenie, że w dzisiejszych czasach, pomimo coraz większego sprzeciwu społeczeństwa, ogrody zoologiczne nadal istnieją, nie jest tezą.
5. W tezie nie wymaga się uwzględnienia podanych w poleceniu aspektów.
6. Stanowisko wyrażone w tezie musi być spójne z treścią rozwinięcia rozprawki. Teza jest kwalifikowana jako „nie w pełni zgodna z argumentacją przedstawioną w rozwinięciu”, jeśli na przykład:
  - zdający pomija w rozwinięciu kwestie zasygnalizowane w tezie, np. uwzględnia w tezie oba elementy tematu – warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych oraz wizytę w ogrodzie zoologicznym jako jedną z form spędzania czasu wolnego –, a w rozwinięciu omawia tylko jeden z nich lub w tezie stwierdza, że istnienie ogrodów zoologicznych ma zarówno dobre, jak i złe strony, a w rozwinięciu nie odnosi się w ogóle do zalet istnienia ogrodów zoologicznych.
  - zdający wprowadza w rozwinięciu argumenty, które są sprzeczne z tezą (np. teza zapowiada omawianie negatywnych stron istnienia ogrodów zoologicznych, a w rozwinięciu zdający przedstawia również pozytywne strony tego zjawiska). Podanie argumentów sprzecznych z postawioną tezą jest akceptowane pod warunkiem, że zdający wskazuje na poglądy innych osób po to, żeby wyjaśnić, dlaczego się z nimi nie zgadza, np. *Muchas personas creen que llevar a los niños al zoológico puede resultar muy beneficioso para ellos. No obstante, yo no comparto esta opinión.*
7. Rozpatrując zgodność tezy z treścią pracy bierze się pod uwagę jej zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
8. Teza, w której kluczowe elementy są niekomunikatywne, jest kwalifikowana jako niezgodna z tematem, np. *Creo que los zoológicos tienen solo minusos. / Creo que los reservatos deben existir.*
9. Teza, w której komunikacja jest zakłócona w kluczowych elementach, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *parque por animales, jardín para animales, parque con animales, zona pública con animales* **zamiast** *parque zoológico, zoo, centro zoológico, parque de animales, jardín de animales.*

10. Jeżeli zdający stawia dwie różne tezy, to taka teza jest traktowana jako trudna do wskazania.

En mi opinión, los zoológicos deberían ser prohibidos.	teza zgodna z tematem, zapowiada oczekiwaną strukturę rozprawki
¿Hay razones convincentes para apoyar a los zoológicos?	teza odbiegająca od tematu (teza jest pytaniem)
Todos los días, millones de personas visitan los parques zoológicos en todo el mundo.	brak tezy
Creo que los esfuerzos del ser humano por proteger a los animales salvajes son insuficientes.	teza niezgodna z tematem (brak nawiązania do ogrodów zoologicznych)

Elementy tematu

Elementami są: (1) warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych i (2) wizyta w ogrodzie zoologicznym jako jedna z form spędzania czasu wolnego.

(1) warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych

Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się do takich kwestii jak:

- przestrzeń życiowa zwierząt (np. wielkość klatek/wybiegów, aranżacje krajobrazowo-siedliskowe, w tym odpowiednia dla danego gatunku roślinność, podłoże, rzeźba terenu, światło naturalne lub jego brak, temperatura, zbiorniki wodne itd.)
- wpływ otoczenia na naturalne zachowania gatunkowe (np. ograniczona swoboda latania, pływania, wspinania się, przemierzania długich dystansów, samodzielnego zdobywania pokarmu)
- stan psycho-fizyczny zwierząt (np. nuda, apatia, stres wywołany nieustannym kontaktem z człowiekiem i hałasem, choroby wynikające m.in. z niewłaściwej diety lub braku ruchu)
- opieka weterynaryjna
- bezpieczeństwo zwierząt (np. brak zagrożenia ze strony naturalnych dla danego gatunku wrogów).

(2) wizyta w ogrodzie zoologicznym jako jedna z form spędzania czasu wolnego

Realizując ten element tematu, zdający może odnieść się do takich kwestii jak:

- poznawanie różnorodności świata przyrody
- obserwacja dzikich zwierząt z bliska
- wzbogacanie wiadomości na temat dzikich zwierząt żyjących w różnych regionach świata
- wypoczynek i rekreacja na świeżym powietrzu

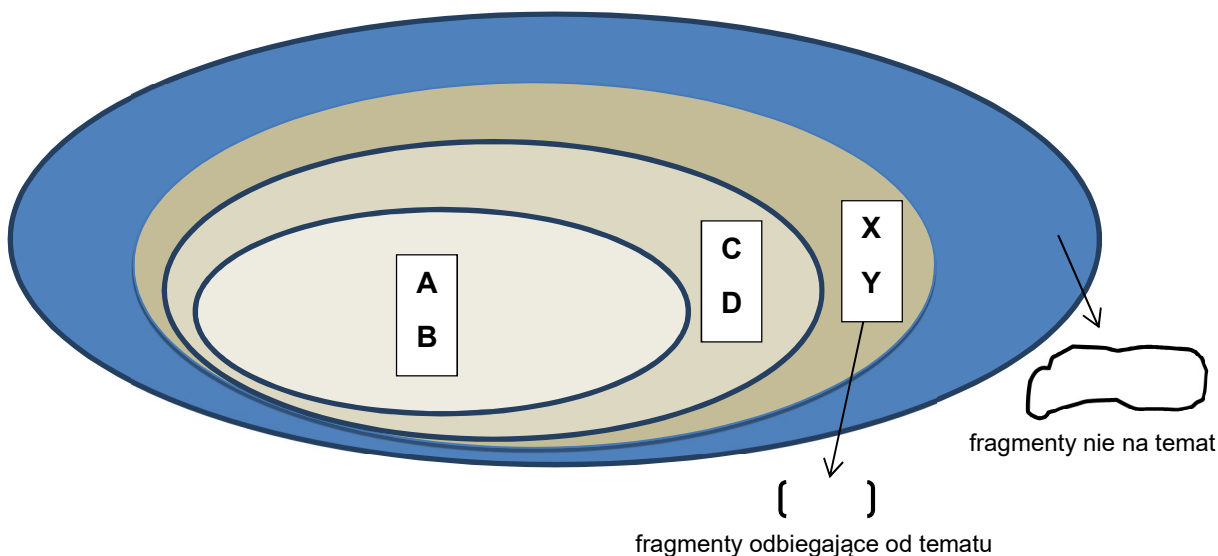
ALE również

- przedmiotowe traktowanie zwierząt (jak eksponaty w muzeum)
- niewłaściwe zachowania zwiedzających: pukanie w szyby, dokarmianie zwierząt, głośne śmiechy i krzyki
- istnienie alternatywnych form rekreacji na świeżym powietrzu takich jak: wycieczka do lasu, do parku krajobrazowego, pobyt na farmie edukacyjnej.

Zgodność z tematem

Czy ogrody zoologiczne powinny nadal istnieć? Napisz **rozprawkę**, w której przedstawiš swoją opinię na ten temat, odnosząc się do następujących aspektów:

- warunki życia zwierząt w ogrodach zoologicznych
- wizyta w ogrodzie zoologicznym jako jedna z form spędzania czasu wolnego.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - zadania ogrodów zoologicznych, takie jak ochrona zagrożonych gatunków i badania naukowe
  - sposoby pozyskiwania zwierząt do ogrodów zoologicznych (m.in. wymiana między ogrodami zoologicznymi, hodowla własna)
  - bezpieczeństwo opiekunów zwierząt w ogrodach zoologicznych.

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - sposoby ratowania zwierząt zagrożonych wyginieciem bez nawiązania do funkcji ogrodów zoologicznych.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - wady i zalety posiadania zwierząt domowych.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.
9. Jeśli zdający nadaje tytuł rozprawce, nie bierze się go pod uwagę, oceniając pracę.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

1. Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.
2. Jeśli w rozwinięciu zdający podaje wady i zalety, a w podsumowaniu pisze, zgodnie z przedstawioną argumentacją, że jest więcej zalet/wad, to takie zakończenie jest akceptowane jako zgodne z treścią i tematem.

Przykład schematycznego zakończenia rozprawki	Przykład zakończenia znacznie odbiegającego od tematu
En conclusión, los zoológicos desempeñan un papel muy importante y deben existir.	Mis argumentos demuestran que hoy en día los animales necesitan protección.

LIST FORMALNY

Temat

Twoja klasa postanowiła zorganizować w Waszej szkole uroczystość pod nazwą *Día de los Hispanos*. Chcielibyście, aby w uroczystości wziął udział znany hiszpańskojęzyczny szef kuchni mieszkający w Polsce. W **liście** do tej osoby:

- wyjaśnij, co Was skłoniło do zorganizowania uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos*
- przedstaw Wasze propozycje związane z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości.

List formalny jest napisany w odpowiedzi na sytuację określoną w zadaniu egzaminacyjnym. List może zawierać elementy opisu, sprawozdania, recenzji itp.

Dobrze napisany list formalny:

- zawiera we wstępie określenie celu, w jakim został napisany
- omawia dane zagadnienie w sposób przejrzysty i logiczny
- zawiera elementy typowe dla formy, w tym odpowiedni zwrot rozpoczynający i odpowiedni zwrot kończący.

Wstęp

1. Wstęp musi zawierać cel/powód napisania listu zgodny z tematem. Zdający powinien, na przykład, zaproponować adresatowi listu udział w planowanej uroczystości.
2. Aby wstęp był uznany za zgodny z tematem, zdający powinien nawiązać w nim do planowanej uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos* (np. poinformować o czasie i miejscu tej uroczystości) lub odnieść się ogólnie do różnych imprez organizowanych w szkole, lub odwołać się do prestiżu/sławy/znaczenia/działalności zapraszanego gościa itp.
3. Zdający nie musi odnosić się we wstępie do elementów tematu.
4. Nie jest akceptowany wstęp, który nie nawiązuje w żaden sposób do zagadnienia przedstawionego w temacie ani nie łączy się logicznie z rozwinięciem.

Elementy tematu

Elementami są: (1) wyjaśnienie, co skłoniło uczniów do zorganizowania uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos* (2) przedstawienie propozycji związanych z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości.

(1) wyjaśnienie, co skłoniło uczniów do zorganizowania uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos*

W swojej pracy zdający powinien wyjaśnić powody lub cel zorganizowania uroczystości *Día de los Hispanos*. Realizując ten element tematu, zdający może na przykład:

- poinformować o okazji, z jakiej podjęto decyzję o zorganizowaniu uroczystości (jubileusz szkoły, święto patrona szkoły, promocja szkoły/klas z językiem hiszpańskim, rocznica odkrycia Ameryki, wymiana międzyszkolna itp.)
- odnieść się do chęci zapoznania społeczności uczniowskiej lub innych uczestników wydarzenia z kulturą/historią krajów Ameryki Łacińskiej

- nawiązać do kwestii imigracji, w szczególności podkreślić potrzebę uświadomienia uczniom/mieszkańcom regionu problemów, z jakimi muszą się mierzyć imigranci przybyli z krajów hiszpańskojęzycznych do Polski (m.in. trudności w adaptacji, różnice kulturowe i obyczajowe, nieznanostwo języka)
- uzasadnić wybór nazwy uroczystości.

(2) przedstawienie propozycji związanych z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości

Aby drugi element tematu został uznany za zrealizowany, wymagane jest, aby zdający przedstawił konkretne oczekiwania organizatorów uroczystości wobec zaproszonego szefa kuchni. Zdający może poprosić gościa na przykład o:

- zaprezentowanie jego umiejętności kulinarnych (przygotowanie własnoręcznie jakiegoś dania podczas spotkania, zorganizowanie warsztatów kulinarnych dla uczniów, przygotowanie prezentacji multimedialnej lub filmu video dotyczących jego pracy jako szefa kuchni itp.)
- udział w charakterze eksperta/jurora w szkolnym konkursie kulinarnym przewidzianym w programie uroczystości
- podzielenie się z publicznością swoimi doświadczeniami/spostrzeżeniami jako cudzoziemca mieszkającego w Polsce
- opowiedzenie ciekawostek związanych z krajem jego pochodzenia.

Realizacja tego elementu tematu jest kwalifikowana maksymalnie na poziom 1, jeżeli zdający ogranicza się do zachęcania gościa do wzięcia udziału w uroczystości bez wskazania, na czym miałby polegać jego aktywny udział (np. zdający informuje wyłącznie o atrakcjach uroczystości, o udziale ważnych osób itp.).

Zgodność z tematem

Twoja klasa postanowiła zorganizować w Waszej szkole uroczystość pod nazwą *Día de los Hispanos*. Chcielibyście, aby w uroczystości wzięł udział znany hiszpańskojęzyczny szef kuchni mieszkający w Polsce. W liście do tej osoby:

- wyjaśnij, co Was skłoniło do zorganizowania uroczystości pod nazwą *Día de los Hispanos* } „główka” tematu
- przedstaw Wasze propozycje związane z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości. } element 1.
- przedstaw Wasze propozycje związane z aktywnym udziałem szefa kuchni w programie uroczystości. } element 2.

1. Fragmenty wypracowania **zgodne z tematem**:

- ściśle związane z „główką” i elementami tematu (A, B)
- ściśle związane z „główką”, ale niezwiązane z elementami tematu (C, D), np.
  - opis przygotowań uroczystości (opis wystroju sali, stopień zaangażowania uczniów, rodziców i/lub nauczycieli w organizację wydarzenia, rola dyrekcji, sposoby pozyskania sponsorów itp.).

Fragmenty C, D nie są uznawane za realizację pierwszego i drugiego elementu tematu.

2. Fragmenty wypracowania **odbiegające od tematu**:

- luźno związane z „główką” oraz przedstawiające argumenty niezwiązane z elementami tematu (X, Y), np.
  - zrelacjonowanie przebiegu innej uroczystości organizowanej w szkole.

Takie fragmenty są zaznaczane w pracy zdającego nawiasami kwadratowymi. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A.

3. Fragmenty wypracowania **nie na temat**:

- w żaden sposób nienawiązujące do „główki” tematu, np.
  - wady i zalety diety wegańskiej/pudełkowej.

Takie fragmenty są otaczane „chmurką”. Jeśli występują w pracy, jest ona kwalifikowana na poziom 1 lub 0 zgodnie z punktem 5. w Tabeli A. Fragmenty te nie są uwzględniane w liczbie wyrazów ani brane pod uwagę w ocenie zakresu i poprawności środków językowych.

4. Jeżeli w wypracowaniu występuje fragment (1–2 zdania), który mógłby zostać uznany za odbiegający od tematu lub nie na temat, ale w pracy pełni funkcję logicznego łącznika, uznaje się go za fragment zgodny z tematem (C, D).
5. Jeśli zdający konsekwentnie używa niewłaściwego wyrazu/wyrażenia kluczowego dla pracy, ale argumenty pasują do tematu, taka realizacja danej części pracy jest kwalifikowana na poziom niższy (maksymalnie poziom 1).
6. Jeśli zdający realizuje jeden z elementów tematu we wstępie lub zakończeniu, to dany fragment pracy uznaje się za część rozwinięcia albo za część wstępu/zakończenia. Ten sam fragment pracy nie może być jednocześnie realizacją elementu tematu oraz częścią wstępu/zakończenia.
7. W uzasadnionych przypadkach dopuszczalne jest wydzielenie wstępu/zakończenia z dłuższego fragmentu i uznanie tego za dwie oddzielne części, ale wtedy segmentacja oceniana jest na 0.
8. Jeśli całość ostatniego akapitu jest realizacją jednego z elementów polecenia, ta część pracy jest traktowana jako rozwinięcie. Oznacza to, że zdający pominął zakończenie.
9. Dłuższe niekomunikatywne fragmenty pracy traktuje się jako odbiegające od tematu.

Podsumowanie: właściwe i adekwatne do tematu zakończenie wypowiedzi

Rozpatrując zgodność zakończenia z treścią pracy, bierze się pod uwagę jego zgodność z rozwinięciem wypowiedzi.

Elementy charakterystyczne dla formy

List formalny musi zawierać odpowiedni zwrot rozpoczynający, np. *Estimado señor / Estimada señora*, i kończący, np. *Atentamente / Saludos cordiales*. Jeśli zdający stosuje zwrot rozpoczynający typu: *Querido Director / Hola / Buenos días* lub zwrot kończący typu: *Besos / Hasta luego*, to taka realizacja elementu charakterystycznego dla formy jest kwalifikowana na poziom 0.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności i logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna, funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami lub akapitami i nie zawiera fragmentów, które są sprzeczne z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania.

2 pkt	Wypowiedź zawiera najwyżej 2 usterki w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
1 pkt	Wypowiedź zawiera od 3 do 5 usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.
0 pkt	Wypowiedź zawiera 6 lub więcej usterek w spójności ORAZ/LUB w logice na poziomie zdania i/lub akapitu i/lub całego tekstu.

Jeśli w pracy występuje dłuższy fragment (np. dłuższe zdanie lub 2–3 krótkie zdania), który jest niejasny/niekomunikatywny, przyznaje się 1 punkt; jeśli takich fragmentów jest więcej, przyznaje się 0 punktów.

Dodatkowe uwagi dotyczące oceniania spójności i logiki wypowiedzi

- Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
  - braku połączenia między częściami tekstu, np. odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane
  - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny)
  - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują zakłócenie komunikacji, np. sprawiają, że odbiorca gubi się, czytając tekst
  - przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu tłumaczącego taką właśnie realizację danego podpunktu).
- Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
- Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
- Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się, czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
- Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
- Wyrazy napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
- Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie i precyzję środków leksykalnych oraz struktur gramatycznych użytych w wypowiedzi.

3 pkt	szeroki zakres środków językowych; liczne fragmenty charakteryzujące się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych
2 pkt	zadowalający zakres środków językowych; w pracy występuje kilka fragmentów charakteryzujących się naturalnością, różnorodnością frazeologiczną oraz precyzją użytych środków językowych, jednak w większości użyte są struktury o wysokim stopniu pospolitości
1 pkt	ograniczony zakres środków językowych; głównie struktury o wysokim stopniu pospolitości
0 pkt	bardzo ograniczony zakres środków językowych; wyłącznie struktury o wysokim stopniu pospolitości ALBO zakres środków językowych uniemożliwiający zdającemu zrealizowanie polecenia
Jeżeli w wypowiedzi występują rażące/liczne uchybienia w stosowności i/lub jednolitości stylu, to liczbę punktów przyznanych za zakres środków językowych można obniżyć o 1 punkt (maksymalnie do zera).	

Praca może otrzymać wskazaną w tabeli liczbę punktów, jeśli spełnia wszystkie wymagania określone dla danej kategorii punktowej. Jeśli spełnia je tylko częściowo, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. praca, która charakteryzuje się szerokim zakresem leksyki, ale zadowalającym zakresem struktur gramatycznych, otrzymuje 2 punkty.

Pod pojęciem „szeroki zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2 (lub wyższym), które umożliwiają zdającemu swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „zadowalający zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne na poziomie B2, które umożliwiają zdającemu w miarę swobodne i precyzyjne zrealizowanie polecenia.

Pod pojęciem „ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się mało zróżnicowane środki leksykalno-gramatyczne, często poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały głównie proste środki językowe.

Pod pojęciem „bardzo ograniczony zakres środków językowych” użytych w pracy rozumie się środki leksykalno-gramatyczne znacznie poniżej poziomu B2, które umożliwiają zdającemu zrealizowanie polecenia, ale wypowiedzi brakuje precyzji i użyte zostały jedynie proste środki językowe.

Przez „naturalność” rozumie się charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń. Pod pojęciem „precyzji” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *simpático, interesante, bonito*, stosowanie typowych dla danego języka związków

wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej (np. *volver a ver* zamiast *ver otra vez*; *acaba de salir* zamiast *ha salido hace un momento*).

Przez „stosowność” stylu rozumie się dostosowanie przez zdającego środków językowych do wybranej formy wypowiedzi, celowość zastosowanych konstrukcji składniowych i jednostek leksykalnych. Styl niestosowny to np. styl zbyt metaforyczny lub zbyt bliski stylowi potocznemu w odmianie mówionej. Przez „jednolitość” stylu rozumie się konsekwentne posługiwanie się jednym, wybranym stylem. Mieszanie różnych stylów wypowiedzi uznaje się za uzasadnione, jeśli jest funkcjonalne (tzn. czemuś służy). Styl uznaje się za niejednolity, jeżeli zdający miesza bez uzasadnienia różne style wypowiedzi, np. w tekście rozprawki występują fragmenty nazbyt potoczne, z wtrętami ze stylu urzędowego.

Do zakresu środków językowych zalicza się środki leksykalne oraz struktury gramatyczne użyte poprawnie lub z drobnymi błędami, np. ortograficznymi, pod warunkiem że zdający stosuje te struktury odpowiednio do sytuacji komunikacyjnej, a kontekst, w którym ich użyto, jest jasny i zrozumiały dla odbiorcy, np. *El libro fue escrito a mediados de siglo pasado*.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne, ortograficzne i interpunkcyjne. Punkty przyznaje się zgodnie z poniższą tabelą.

Poprawność językowa (leksykalno-gramatyczna)	Poprawność zapisu (ortograficzna, interpunkcyjna)	
	nieliczne błędy zapisu	liczne LUB bardzo liczne błędy zapisu
nieliczne błędy językowe	3 pkt	2 pkt
liczne błędy językowe	2 pkt	1 pkt
bardzo liczne błędy językowe	1 pkt	0 pkt

1. W razie wątpliwości w sytuacjach granicznych o zakwalifikowaniu pracy na poziom niższy lub wyższy decyduje „waga” błędów oraz ich wpływ na komunikację.
2. Błędy interpunkcyjne są traktowane jako mniej istotne niż błędy ortograficzne.
3. W wypowiedziach zdających, którym przyznano dostosowanie polegające na nieuwzględnianiu błędów zapisu, w przypadku bardzo licznych błędów językowych, które nie zakłócają komunikacji lub sporadycznie zakłócają komunikację, przyznaje się 1 punkt. Jeżeli błędy językowe są bardzo liczne i często zakłócają komunikację, przyznaje się 0 punktów.
4. W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Oznaczanie błędów w wypowiedziach pisemnych

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego, stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

RODZAJ BŁĘDU	SPOSÓB OZNACZENIA	PRZYKŁAD
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	Marek <u>lubić</u> czekoladę.
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	Marek √ czekoladę.
błąd ortograficzny	otoczenie wyrazu kołem	Słońce gżeje .
błąd językowy i ortograficzny w jednym wyrazie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	Słońce gzać w lecie.
błędy w spójności/logice	podkreślenie linią falistą	Założyłem kurtkę, <u>bo było gorąco</u> .
fragment odbiegający od tematu	objęcie nawiasami kwadratowymi	Fragment odbiegający od tematu.
fragment nie na temat	otoczenie ciągłą linią	Fragment nie na temat.
błędy interpunkcyjne (wyłącznie na poziomie rozszerzonym)	otoczenie zbędnego znaku kółkiem znak √ w kółku w miejscu brakującego znaku interpunkcyjnego	Było ciepło , i deszczowo. Zrobiłem to √ ponieważ...

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane podkreśleniem wyrazu linią prostą.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów w każdym kryterium, jeżeli jest:
  - nieczytelna LUB
  - całkowicie niezgodna z poleceniem/tematem LUB
  - niekomunikatywna dla odbiorcy LUB
  - odtworzona z podręcznika lub innego źródła (nie jest wówczas uznawana za wypowiedź sformułowaną przez zdającego).
- Praca napisana niesamodzielnie, np. zawierająca fragmenty odtworzone z podręcznika lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane z arkusza egzaminacyjnego lub od innego zdającego, jest powodem do unieważnienia części pisemnej egzaminu

z języka obcego. W przypadku stwierdzenia podczas przeprowadzania egzaminu lub podczas sprawdzania pracy egzaminacyjnej niesamodzielnego rozwiązywania przez zdającego zadań zawartych w arkuszu egzaminacyjnym dyrektor komisji okręgowej, w porozumieniu z dyrektorem Centralnej Komisji Egzaminacyjnej, unieważnia zdającemu część pisemną egzaminu maturalnego z danego przedmiotu.

3. Jeżeli wypowiedź zawiera **mniej niż 160 wyrazów**, jest oceniana wyłącznie w kryterium zgodności z poleceniem. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
4. Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach oznacza się błędy.
5. Jeżeli wypowiedź nie zawiera w ogóle rozwinięcia (np. zdający napisał tylko wstęp), przyznaje się 0 punktów w każdym kryterium.
6. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium zgodności z poleceniem, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie. W takich pracach oznacza się błędy.
7. W ocenie poprawności środków językowych nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych oraz interpunkcyjnych w wypowiedziach zdających, którym przyznano takie dostosowanie warunków przeprowadzania egzaminu, zgodnie z *Komunikatem dyrektora Centralnej Komisji Egzaminacyjnej w sprawie szczegółowych sposobów dostosowania warunków i form przeprowadzania egzaminu maturalnego w danym roku szkolnym*. Takie błędy nie są oznaczane w pracy zdającego. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracach zdających z dysleksją, z dysgrafią i z dysortografią to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności środków językowych. Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, a także w ocenie prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego.
8. Wyrazy zapisane przy użyciu skrótów, np. *Salu2*, oznacza się jako błędy ortograficzne.
9. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *película, banda*, np. *la telenovela "M jak miłość"*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym niż język egzaminu i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *He leído Nowe Horyzonty*. – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie jest podkreślane linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
10. Zabronione jest pisanie wypowiedzi obraźliwych, wulgarnych lub propagujących postępowanie niezgodne z prawem. W przypadku takich wypowiedzi zostanie podjęta indywidualna decyzja dotycząca danej pracy, np. nie zostaną przyznane punkty za zakres środków językowych oraz za poprawność środków językowych lub cała wypowiedź nie będzie podlegała ocenie.
11. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli wyraz *Brudnopis* przekreślono i obok zostało napisane *Czystopis*.

12. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia wyrazów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są wyrazy oddzielone spacją, np. *en casa* (2 wyrazy), *por esos chicos* (3 wyrazy), *10.01.2024* (1 wyraz), *10 de enero de 2024* (5 wyrazów).
2. Jako jeden wyraz liczone są
  - wyrazy łączone dywizem, np. *e-mail*
  - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. *sms*, *s.f.*
  - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu
  - liczby, bez względu na ich długość, np. *1780*.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* (1 wyraz), *el siglo XX* (3 wyrazy).
4. Podpis nie jest uwzględniany w liczbie wyrazów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie wyrazów symboli graficznych używanych w internecie (np. emotikony).
6. Bierze się pod uwagę wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Ayer perdí el teléfono en sklep obuwniczy*. (7 wyrazów).